

Ruský plyn proudí do Česka již půl století

energetice.cz/plyn/rusky-plyn-proudi-do-ceska-jiz-pul-stoleti

V České republice se ročně spotřebuje přes osm miliard krychlových metrů zemního plynu. Zhruba 75 procent této strategické komodity pochází z nalezišť na území Ruské federace. Vůbec poprvé dorazil ruský zemní plyn do někdejšího Československa před 50 lety, 30. června 1967, kdy byl slavnostně uveden do provozu plynovod Bratrství.

Sovětský svaz zpočátku export plynu do Československa odmítal kvůli klesající produkci na Ukrajině, později však přistoupil na dodávky jedné miliardy krychlových metrů pro celé tehdejší Československo.

Smlouva o výstavbě plynovou Bratrství byla podepsána v prosinci 1964, po dvou a půl letech byl kolem 550 kilometrů dlouhý plynovod slavnostně uveden do provozu.

Potrubí o průměru 70 centimetrů vede ze Lvovské oblasti na Ukrajině přes Slovensko až na jižní Moravu. Pro Československo, jež disponovalo minimem vlastních zdrojů zemního plynu, měla surovina dodávaná ze Sovětského svazu velký význam.

Ilustrační foto

Snížila totiž závislost průmyslu a domácností na využívání pevných paliv a postupem času zcela vytlačila z československé, respektive české plynárenské soustavy jedovatý svítiplyn z uhlí.

Plynovodem putuje přes Ukrajinu na Slovensko ročně kolem 100 miliard krychlových metrů plynu. Na Slovensku se štěpí do dvou větví, jedna část vede dál do České republiky a do západní Evropy, druhá vede do Rakouska, odkud plyn dále putuje do Itálie, Maďarska, Slovinska a Chorvatska.

Československo vzhledem ke své geografické poloze představovalo i významnou tranzitní zemi. Po řadě jednání bylo v roce 1970 rozhodnuto vybudovat přes území Československa i tranzitní plynovod. Pokládka potrubí o délce 1100 kilometrů začala na jaře 1971 a byla dokončena během dvou a půl roku.

Kromě Československa jím ruský plyn proudil také do Rakouska a do východního i západního Německa. V letech 1976 až 1988 byla vybudována ještě takzvaná jižní větev tranzitního plynovodu, spojující jih Moravy s Rozvadovem na Tachovsku.

Po pádu komunismu a rozpadu Sovětského svazu se absolutní závislost Česka na ruském plynu stala citlivou otázkou. Diverzifikaci dovozu umožnila dohoda s konsorciem norských firem, uzavřená v polovině dubna 1997.

Plyn ze Skandinávie začal do České republiky proudit 1. května téhož roku. Nespolehání se na jeden zdroj se ukázalo být prozřivé například v roce 2009, kdy spory Moskvy s Kyjevem kolem plateb a cen zastavily cestu ruského plynu přes Ukrajinu.

Česko je ale napojeno na alternativní trasy, a to jednak plynovodem Gazela napojujícím republiku na zemní plyn z ruských zdrojů, dopravovaný do Evropy plynovodem Nord Stream po dně Baltského moře, a plynovodem Opal přes Německo nebo plynovodem Jamal přes Bělorusko a Polsko.

Ilustrační foto

Podle čísel za rok 2015 bylo přímo z Ruska koupeno přibližně 55 procent roční české spotřeby. Zhruba čtvrtina dovozu připadala na Německo a 15 procent na další země, ve všech případech se ovšem podle odborníků jednalo o ruský plyn, obchodovaný na německé burze.

Zemní plyn se pak v malé míře těží i na jižní Moravě, domácí produkce však dosahuje pouze 200 milionů kubických metrů ročně (asi dvě procenta spotřeby).

Jediným držitelem licence na přepravu zemního plynu v Česku je společnost NET4GAS, kterou v roce 2013 koupily od německé RWE kanadská společnost Borealis a německá pojišťovna Allianz. NET4GAS provozuje 3800 kilometrů plynovodů a ročně přepravuje okolo 45 miliard kubických metrů plynu (z toho 15 procent pro domácí spotřebu).

David Preisler rmi

Potřebujete být v obraze ohledně plynárenství?

Každý den pečlivě vybíráme nejdůležitější informace z oblasti plynárenství a odesíláme je odběratelům do jejich e-mailové schránky. Přihlaste se k odběru [Monitoringu oEnergetice.cz](#) také a nic vám neunikne.

Naposledy jsme informovali o:

→

Nedostatek plynu nejvíce hrozí Česku, bude závislé na solidaritě

6. listopad 2022, 23:00

→

Do konce dekády o třetinu méně. Česko omezí emise metanu, spolupracovat chce s Norskem

6. listopad 2022, 17:48

[Vyzkoušejte Monitoring oEnergetice.cz na 14 dní zdarma!](#)

Mohlo by vás zajímat:

Komentáře (0)

Komentáře pouze pro přihlášené uživatele

Komentáře v diskuzi mohou pouze přihlášení uživatelé. Pokud ještě účet nemáte, je možné si jej vytvořit na stránce [registrace](#). Pokud již účet máte, přihlaste se do něj níže.

V [uživatelské sekci](#) pak můžete najít poslední vaše komentáře.

[Přihlásit se](#)